

Vergaderjaar 2008–2009

31 792 VI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2008 wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 december 2008

De vaste commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden. Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
De Pater-van der Meer

De griffier van de commissie,
Nava

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), De Wit (SP), Van der Staaij (SGP), Arib (PvdA), Ondervoorzitter, De Pater-van der Meer (CDA), Voorzitter, Çörüz (CDA), Joldersma (CDA), Gerkens (SP), Van Velzen (SP), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Azough (GL), Timmer (PvdA), Griffith (VVD), Teeven (VVD), Verdonk (Verdonk), De Roon (PVV), Pechtold (D66), Heerts (PvdA), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Van Toorenborg (CDA), Anker (CU) en Vacature (algemeen).

Plv. leden: Sterk (CDA), Langkamp (SP), Van der Vlies (SGP), Smeets (PvdA), Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), Jager (CDA), Jonker (CDA), Roemer (SP), Vacature (SP), De Vries (CDA), Halsema (GL), Dijsselbloem (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Miltenburg (VVD), Zijlstra (VVD), Fritsma (PVV), Koşer Kaya (D66), Gill'ard (PvdA), Ouwehand (PvdD), Spekman (PvdA), Vacature (SP), Bouchibti (PvdA), Van Haersma Buma (CDA), Slob (CU) en Weekers (VVD).

1

Kan worden toegezegd dat volgend jaar alle mutaties groter dan € 5 miljoen en de belangrijkste beleidsmatige mutaties worden doorgelicht in de overzichtstabel aan het begin van de suppletoire begroting? Kan dan ook per artikel de koppeling tussen tabel en toelichting sluitend worden gemaakt, zodat de bedragen in de tabel overeen komen met de bedragen in de toelichting?

Het Ministerie van Financiën stelt de rijksbegrotingsvoorschriften vast waaraan alle ministeries dienen te voldoen. Met betrekking tot de tweede suppletoire wet is gesteld dat mutaties groter dan € 10 miljoen moeten worden opgenomen in de tabel belangrijkste beleidsmatige mutaties. Per beleidsartikel worden de mutaties groter dan € 5 miljoen toegelicht. De overzichtstabel in de tweede suppletoire begroting geeft de totaalstanden per artikel weer.

2

Wat zijn de belangrijkste beleidsmatige mutaties groter dan € 5 miljoen (in een overzichtstabel)?

Alle mutaties groter dan € 5 miljoen zijn per artikel toegelicht in de tweede suppletoire begroting bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid.

3

Waarin zitten precies de verschillen tussen tabel en toelichting? Wat is de achterliggende reden dat de tabel en toelichting niet op elkaar aansluiten?

De tabellen bij de budgettaire gevolgen van beleid, zoals opgenomen bij de beleidsartikelen, gaan uit van totaalstanden per artikel op de verschillende begrotingsmomenten (vastgestelde begroting, eerste en tweede suppletoire begroting). De toelichting heeft betrekking op een afzonderlijke mutatie indien deze groter is dan € 5 miljoen (beleidsartikel) of € 10 miljoen (overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties). Dit kan slechts een onderdeel zijn van het saldo aan mutaties.

4

Kan een overzicht worden gegeven van de kosten voor inhuur externen, onderverdeeld naar extern ingehuurde adviseurs, deskundigen en uitzendkrachten?

De uitgaven voor externe inhuur kunnen conform de voorgeschreven indeling van het Ministerie van BZK worden ingedeeld in de categorieën beleidsgevoelig (1), beleidsondersteunend (2) en ondersteuning bedrijfsvoering (3). De eerste groep betreft interim-managers, O&F-adviseurs, beleidsadvies en communicatieadvies, de tweede groep betreft juridische adviseurs, automatiseringsdeskundigen, accountancy en financieel adviseurs, terwijl de derde en laatste groep de uitzendkrachten betreft. De kosten voor deze 3 groepen externen in de periode januari t/m augustus 2008 zijn de volgende:

---

(1)	beleidsgevoelig	€ 30,1 mln.
(2)	beleidsondersteunend	€ 51,4 mln.
(3)	ondersteuning bedrijfsvoering	€ 94,4 mln.

De totale uitgaven zijn derhalve € 175,9 miljoen. Dit zijn voorlopige cijfers. Pas bij het Jaarverslag 2008 zullen definitieve cijfers beschikbaar zijn. Deze cijfers zijn exclusief de Raad voor de Rechtspraak.

5

Waardoor wordt het deel van de meevaller op rechtsbijstand, voor zover dat niet te maken heeft met de kosten voor rechtsbijstand ten behoeve van asielzoekers, veroorzaakt? Zijn deze meevallers structurele meevallers?

De meevaller, voor zover deze geen betrekking heeft op rechtsbijstand aan asielzoekers, wordt met name veroorzaakt door een hogere loon- en prijsbijstelling dan noodzakelijk om de effecten van de indexering van de uurvergoeding van de advocatuur per 1 juli 2008 te kunnen financieren. Deze meevaller is niet structureel.

6

Hoe groot is concreet de tegenvaller die door de politieacties is veroorzaakt? En ten laste waarvan komt dit verlies? Waarom is het tekort van € 24 miljoen dat wordt verwacht als gevolg van het niet volledig kunnen realiseren van de taakstelling Boetes en Transacties, zoals opgenomen in het coalitieakkoord, zo hoog?

De tegenvaller als gevolg van de politieacties is circa € 38 miljoen. Dit verlies komt ten laste van de Justitiebegroting. Door de latere tariefverhoging B&T (per 1 april) dan oorspronkelijk geraamd (1 januari) vallen de ontvangsten B&T lager uit. In de ontwerp-begroting was hiervoor met € 10 miljoen rekening gehouden in de verwachting dat door een stijgend volume de tegenvaller tot dit bedrag beperkt zou blijven. De volumestijging heeft zich echter niet voorgedaan.

7

Welk deel van de tegenvaller op ontvangsten bij Boetes & Transacties is te wijten aan de politieacties en welk deel aan het onderhoud aan het systeem voor trajectcontroles?

Uit informatie van het CJIB blijkt dat de tegenvaller op ontvangsten bij Boetes & Transacties voor circa € 38 miljoen te wijten is aan de politieacties en voor circa € 12 miljoen aan het onderhoud aan het systeem voor trajectcontroles.

8

Heeft het onderhoud aan trajectcontroles een verbetering van de trajectcontroles tot gevolg? Zo ja, kunnen hierdoor de vanwege het onderhoud gederfde inkomsten alsnog worden binnengehaald?

Het onderhoud betreft regulier onderhoud en leidt daarmee niet tot verbetering van de trajectcontroles. De gederfde inkomsten kunnen derhalve niet alsnog worden binnengehaald.

9

Kan een toelichting worden gegeven op de mutaties 2e suppletoire begroting binnen beleidsartikel 11 «Nederlandse rechtsorde»?

Deze mutaties zijn als volgt te verklaren: Operationele doelstelling 11.1: Dit betreft een bijstelling van het budget voor het project Staatkundige Hervormingen Nederlandse Antillen (€ 790 000) voor het inzetten van extra capaciteit. Daarnaast is extra budget toegevoegd in het kader van de loon- en prijsbijstelling (€ 158 000).

Operationele doelstelling 11.2: Dit betreft een bijstelling van het budget voor het project LEGIS naar aanleiding van het programma Vernieuwing Rijksdienst (€ 1,2 miljoen). Daarnaast is extra budget toegevoegd in het kader van de loonen prijsbijstelling (€ 127 000).

10

Wat is precies veranderd in de samenstelling van het zaaksaanbod, gelet op de tegenvaller van de griffieontvangsten?

Een direct verband tussen de instroom van zaken en de ontvangen griffierechten is niet te leggen. De ontvangsten van griffierechten worden niet alleen bepaald door het aantal ingestroomde zaken, maar in belangrijke mate door de samenstelling van die instroom. Binnen de totale instroom van zaken blijkt er sprake te zijn van een relatieve toename van zaken waarvoor geen of een laag griffierecht tarief verschuldigd is. Zo blijkt het geldelijk belang in civiele handelszaken te zijn afgenomen, met als gevolg lagere griffierecht tarieven. Daarnaast is het aantal handelszaken gedaald en het aantal familiezaken gestegen. Deze laatste kennen in de regel een lager tarief.

11

Kan een toelichting worden gegeven op de mutatie onder operationeel doel 12.1 van € 29,9 miljoen? Waar wordt de meevaller van € 6,7 miljoen geraamd?

De mutatie van € 29,9 miljoen is een optelsom van verschillende mutaties binnen artikel 12. De grootste mutatie bedraagt de uitgekeerde loon- en prijsbijstelling voor de Raad voor de Rechtspraak, de Hoge Raad, CGB, CBP en NvvR van ruim € 24,5 miljoen. Verder is het budget op 12.1 door middel van interne herschikkingen verhoogd ten behoeve van de Hoge Raad, de NvvR, het landelijk bureau mediation en het CBP. De meevaller van € 6,7 miljoen wordt geraamd op artikel 12.1.1. Dit betreft verbeurd verklaarde gelden. Op grond van reeds gerealiseerde ontvangsten in de loop van het uitvoeringsjaar 2008 kan de raming met € 6,7 miljoen worden verhoogd.

12

Waar in de tabel bij artikel 12 kan de meevaller bij rechtsbijstand worden teruggevonden? Kan een toelichting worden gegeven op de weergegeven tabel?

De meevaller bij de rechtsbijstand is verwerkt in de tabel bij artikel 12.2.1. Doordat de meevaller wordt gesaldeerd met andere mutaties is deze niet afzonderlijk zichtbaar in de tabel.

13

Wat is het verschil tussen de meevaller rechtsbijstand in de tweede suppletoire begroting 2008 van € 13 miljoen (blz. 4) en de € 5 miljoen uit de verticale toelichting (blz. 9)? Is de € 5 miljoen een onderdeel van de € 13 miljoen? Waaruit bestaan deze meevallers precies? Waar zijn de meevallers terug te vinden? Is dit bedrag (of een deel daarvan) structureel? Zo ja, hoeveel is structureel en wat is de aanleiding van dat gedeelte van de meevaller?

De meevaller op de rechtsbijstand bedraagt in totaal € 13 miljoen. Hiervan is € 8 miljoen toe te rekenen aan rechtsbijstand aan asielzoekers en € 5 miljoen een gevolg van een hogere loon- en prijsbijstelling dan noodzakelijk om de effecten van de indexerings van de uurvergoeding van de advocatuur per 1 juli 2008 te kunnen financieren. Deze meevallers zijn opgenomen onder operationele doelstelling 12.2.1. Beide meevallers zijn niet structureel van aard.

14

Waarom is de meevaller van verbeurd verklaarde gelden van € 6,7 miljoen besteed?

De meevaller van € 6,7 miljoen bij de verbeurd verklaarde gelden is een niet geraamde meerontvangst. Deze meevaller is ingezet voor tegenvallers elders op de Justitiebegroting.

15

Kan de regering inzichtelijk maken waarom de verplichtingen op beleidsartikel 13.5 van 36 962 op de 1ste suppletoire begroting weer naar beneden is bijgesteld tot 33 002? (x1000 €)

Het verschil tussen de stand eerste suppletoire begroting ad € 36,9 miljoen en de stand tweede suppletoire begroting ad € 33 miljoen laat zich met name verklaren door een budgettaire overheveling naar het CJIB in verband met de implementatie van de voorschotregeling (€ 600 000), naar het OM in verband met de pilot slachtofferlokets (€ 385 000) en het achterblijven bij eerder geraamde tegemoetkomingen door het SGM aan slachtoffers van ernstige geweldsmisdrijven (€ 3 miljoen).

16

Kan alsnog inzichtelijk worden gemaakt welke mutaties er binnen artikel 13 hebben plaatsgevonden met de bedragen erbij? Hoe wordt de verhoging van de overheveling van de forensisch psychiatrische zorg verklaard? Waarom waren die verhogingen bij het opstellen van de begroting 2008 nog niet bekend?

De mutaties op artikel 13 in het kader van de tweede suppletoire begroting zijn als volgt opgebouwd (x1 000€):

Artikel	Omschrijving	Bedrag
13	kasschuif uitstapprogramma prostituees	- 14 000
13	NCTb	- 5 000
13	schadefonds geweldsmisdrijven	- 3 000
	pijler 5: aanpak id-fraude, voorschotreg. slachtoffers en biometrie	3 7000
13	loon- en prijsbijstelling 2008	58 555
13	eindejaarsmarge 2007	4 214
13	desaldering ontv kinderopvang, uuv, inruil motorrijtuigen	4 844
13	openbaar ministerie	5 000
13	resultaat DJI 2007	15 673
13	schadeloosstelling en onrechtmatige detentie	27 304
13	overheveling tbv forensisch psychische zorg (van vws)	
13	overige mutaties	3 824
		160 614

De definitieve hoogte van het bedrag voor forensische zorg was ten tijde van de opstelling van de begroting 2010 en de totstandkoming van de eerste suppletoire begroting 2008 nog niet bekend. In de loop van het uitvoeringsjaar 2008 heeft hierover tussen Justitie en VWS herhaaldelijk overleg plaatsgevonden. Dat overleg ging met name over het aantal toelatingen dat vóór 1 januari 2007 door VWS is afgegeven en later in gebruik werd genomen. De hiermee samenhangende kosten komen namelijk nog ten laste van VWS. De autonome groei vanaf 2007 (waarvoor dus geen toelating door VWS is afgegeven) komt ten laste van Justitie. In de tweede helft van 2008 is overeenstemming bereikt over de definitieve hoogte van de middelen die in dit kader nog vanuit VWS naar Justitie worden overgeheveld.

17

Kan de mutatie van € 116 miljoen uitgebreid worden toegelicht (artikel 13, nu deze toelichting eigenlijk geheel ontbreekt op pagina 8 en 9, en slechts tot een bedrag van € 59,5 miljoen wordt toegelicht op pagina 4?)

Naast de overheveling ten behoeve van de forensisch psychische zorg van VWS voor een bedrag van € 59,5 miljoen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Resultaat DJI 2007 voor een bedrag van € 17,2 miljoen op artikel 13.4
- Loon- en prijsbijstelling 2008 voor een bedrag van € 47,8 miljoen op verschillende artikelonderdelen van 13.

18

Waar kan in de tabel bij artikel 13 de meevaller bij de NCTb worden gevonden?

De meevaller van de NCTb is terug te vinden onder operationele doelstelling 13.6.1. Dit bedrag is verdisconteerd in het saldo van diverse mutaties dat optelt tot het bedrag van – € 85 000.

19

Waarom wordt de mutatie van € 24,7 miljoen op drie verschillende beleidsartikelen opgevoerd in de toelichting, zonder dat gespecificeerd staat om welk bedrag het gaat (artikelen 13, 14 en 15)?

Dit heeft te maken met het feit dat de Dienst Justitiële Inrichtingen verantwoordelijk is voor de uitvoering van operationele doelstellingen op meerdere artikelen. Er is gekozen om het bedrag in zijn totaal toe te lichten bij de tabel belangrijkste mutaties, omdat de mutaties met elkaar samenhangen. De specificatie per artikel is als volgt:

Artikel	Miljoen Euro
13	17,176
14	2,55
15	7,256
Totaal	24,687

20

Vloeit de meevaller van 11,5 miljoen euro bij jeugdbeleid terug naar de algemene middelen?

Van deze meevaller vloeit € 2,25 miljoen terug naar de algemene middelen. Het resterende deel van de meevaller wordt ingezet ten behoeve van tegenvallers elders op de justitiebegroting.

21

Waardoor wordt de meevaller bij operationele doelstelling 14.2 die geen betrekking heeft op jeugdreclassering wel door veroorzaakt? Betreft dit een meevaller van € 3 miljoen?

Bij de jeugdreclassering is per abuis een meevaller van € 8,5 miljoen vermeld. Er is echter sprake van een meevaller van € 4 miljoen. Daarnaast is sprake van een meevaller van € 4,5 miljoen bij het programma Aanpak jeugdcriminaliteit, voornamelijk door de vertraagde invoering van de Wet gedragsbeïnvloeding jeugdigen (in de toelichting is dit programma per abuis het programma jeugdreclassering genoemd). Daarnaast is er sprake van een meevaller van € 3 miljoen doordat een aantal onderzoeken en projecten meer voorbereidingstijd vergt dan verwacht.

22

Kan concreet worden aangegeven wat de redenen zijn dat de bezetting COA minder snel daalt (artikel 15)?

De bezetting van het COA is minder snel gedaald, doordat als gevolg van autonome groei meer asielzoekers de opvang instroomden dan geraamd, terwijl de uitstroom uit de opvang, ondanks de aanzienlijke resultaten die zijn geboekt bij de uitstroom van statushouders uit de asielopvang naar de reguliere huisvesting, hiermee geen gelijke tred hield.

23

Hoe komt het dat de gemiddelde verblijfsduur in de tijdelijke noodvoorzieningen momenteel 60 dagen bedraagt in plaats van de beoogde 21–28 dagen? Heeft dit te maken met de verhoogde instroom? En wat wordt eraan gedaan om dit zo spoedig mogelijk op te lossen?

Zie het antwoord op vraag 24.

24

Kan concreet worden aangegeven wat de redenen zijn dat de duur van de verblijfsduur tegenwoordig zo is gestegen (toelichting tegenvaller aanvulling voorzieningen; operationele doelstelling 15.2)? En verblijven er ook meer vreemdelingen in de TNV? Is dit een recente trend? Tevens wordt aangegeven dat gezien de langere verblijfsduur in de TNV, het nu noodzakelijk is. Is dit niet de omgekeerde wereld? Kan worden aangegeven waarom voor ervoor is gekozen het niveau van de voorzieningen te verhogen naar een langere verblijfsduur en niet voor de aanpak waardoor de gemiddelde verblijfsduur wordt verkort?

De verblijfsduur van asielzoekers in de TNV is afhankelijk van enerzijds de omvang van de asielinstroom en anderzijds van de behandelcapaciteit van de IND. Omdat de asielinstroom verloopt met pieken en dalen, kent ook het verblijf in de TNV een grillig verloop. Door de hogere instroom in 2007 en een daarbij achterblijvende behandelcapaciteit bij de IND, is het aantal asielzoekers in de TNV toegenomen. Naar aanleiding daarvan zijn bij de IND maatregelen getroffen om de verhoogde instroom te verwerken. Begin 2008 is daartoe een derde aanmeldcentrum geopend in Zevenaar. Het streven is om de verblijfsduur in de TNV zo kort mogelijk te laten zijn, zonder dat hieraan strikte termijnen zijn gekoppeld. Het opbouwen van de capaciteit bij de IND vergt echter tijd, in verband met het opleiden en inwerken van het personeel. Momenteel is de verblijfsduur relatief lang en is ervoor gekozen het voorzieningenniveau meer in lijn te brengen met deze relatief lange verblijfsduur.

25

Kan worden toegelicht waaruit de mutatie van € 148 miljoen precies bestaat op artikel 92, nominaal en onvoorzien?

Op artikel 92 worden zaken als loon- en prijsbijstelling en taakstellingen tijdelijk geboekt alvorens verdeling naar de justitie onderdelen plaatsvindt. Dit heeft bij tweede supplettoire begroting plaatsgevonden. Specifiek betreft dit de volgende posten:

- Loon- en prijsbijstelling
- Eindejaarsmarge 2007
- Bijdrage aan BZK ten behoeve van Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)